

دولت است اما بهر احتی این زمین را خالی کرده و توپ را در زمین اصناف انداخته است. اصناف مگر در اقتصاد ایران بازیگرانی هستند که بتوانند چنین دخالتی بکنند؟ این وظیفه دولت است که زمینه تولید یا واردات کالا به اندازه کافی را فراهم کند تا در بازار شب عید مشکلی پیش نیاید. دولت‌های قبلی می دانستند که باید کالا به اندازه مورد نیاز دیو و به بازار تزریق کنند. اما در حال حاضر به نظر می رسد که دولت مستأصل از مدیریت اقتصاد و معیشت مردم، طرح‌هایی را مطرح می کند که بسیار عجیب است. در بزنگاهی که نیازمند مدیریت دولت هستیم، معاون اول رئیس با اعتماد به نفس حل مشکلات مردم را به بازار سپرده است؛ بازاری که در این زمینه منفعل است و دولت باید قیمت‌های آن را به نفع مردم تعدیل کند.

این استاد دانشگاه با اشاره به عدم اولویت مسئله اقتصاد و معیشت مردم برای دولت، ادامه داد: «بارها گفته‌ام که تفکر اصول‌گرایان در همه زمینه‌ها ضد توسعه است. در امور داخلی، اولویت آن‌ها مسائل ایدئولوژیک و سیاسی است و معیشت و رفاه مردم در اولویت‌های پایین‌تر قرار دارد. حال تصور کنید تندروترین اصول‌گرایان به مجلس راه پیدا کرده‌اند که وقتی در قدرت مستقر شوند، به جای معیشت مردم تمرکزشان را روی مسائلی مثل کنسرت‌ها و حجاب و مانند آن می گذارند. اولویت‌های آنان با مسائل مردم فاصله دارد. در سیاست خارجی نیز تنش‌ها هستند. از سوی دیگر انتخابات آمریکا پالس‌های منفی به بازار ایران می دهد. به همین دلیل وقتی تندروها وارد مجلس شدند، بازار واکنشی طبیعی نشان داد. در این شرایطی که توصیف کردم و بدون حل مشکل تحریم‌ها، نمی‌تواند اقتصاد را مدیریت کند»

افقه ضمن تاکید بر تاثیر عوامل بیرونی و سیاست‌گذاری داخلی بر مسائل اقتصادی، افزود: «دولت توان حل مشکلات را در شرایط بسیار بحرانی فعلی ندارد و این شرایط نیز وخیم‌تر خواهد شد. در حال حاضر تاثیر اخبار پیروزی‌های ترامپ بر بازار را مشاهده می کنیم. هر تحولی که در انتخابات آمریکا به نفع ترامپ اتفاق می افتد، اثر لحظه‌ای آن بر نرخ دلار و به دنبال آن قیمت کالاهای دیگر را می بینیم. دولت حتی اگر برنامه‌ای داشته باشد، انفعالی است. همین که مخبر بدون تجربه‌ای در امر سیاست‌گذاری اقتصادی، فرماندهی اقتصادی دولت را بر عهده گرفت، نشان‌دهنده ضعف و بی‌برنامگی دولت سیزدهم است. این دولت در حل مشکلات ناکام خواهد بود و شاهد این هستیم که روز به روز مشکلات اقتصادی رو به وخامت می رود. برنامه‌ای که وزارت اقتصاد اعلام کرده نیز عملیاتی نخواهد شد. راه‌حل کوتاه‌مدت حل مشکلات اقتصادی ایران رفع تحریم‌ها و راه حل میان‌مدت و بلندمدت آن نیز تغییر نگرش نسبت به مردم و رفاه آنان و بالا رفتن جایگاه اولویت رفاه و معیشت مردم به نسبت مسائل سیاسی و ایدئولوژیک است. این تفکر ایدئولوژیک انتخابات‌ها و انتصاب‌ها را نیز تحت تاثیر قرار داده است. مدیران، کارگزاران حکومتی از رئیس‌جمهور تا نماینده مجلس بر اساس معیارهای ایدئولوژیک انتخاب می‌شوند. چنین افرادی، اولویتی برای اقتصاد و معیشت مردم قائل نیستند. ممکن است در صورت برقراری آتش‌بس در غزه این افزایش قیمت برای مدتی متوقف شود؛ اما با این مجلس تندرو و انتخاباتی که در آمریکا جریان دارد، افزایش نرخ ارز ادامه خواهد داشت و موجب ادامه دار بودن بی‌ثباتی قیمت‌ها خواهد شد. این وضعیت تلاطم‌هایی به وجود خواهد آورد که دولت رئیس‌ی قادر به مدیریت آن‌ها نیست.»

برگزاری نمایشگاه‌های اقلام اساسی برای تامین اقلام مورد نیاز مردم در شب عید و ماه رمضان نیز در دستور کار وزارت اقتصاد قرار دارد.

اما اگرهای اقتصاد دستوری

برنامه وزارت اقتصاد برای کنترل بازار و قیمت‌ها، در فاصله ۵ روز مانده به آغاز ماه رمضان و ۱۲ روز مانده به پایان سال، در حالی اعلام می‌شود که مشخص نیست دولت به چه صورت قرار است قیمت‌ها را تحت کنترل خود دریاورد. در سال گذشته روند افزایشی قیمت هیچ‌گاه متوقف نگذاشته شد. از سوی دیگر، از هفته گذشته افزایش قیمت ارز در کشور و سقوط بیش از پیش ارزش پول ملی، خودرو و مواد خوراکی بار دیگر کلید خورده و مشخص نیست که تا پایان سال به چه نقطه‌ای خواهد رسید. باید دید که دولت به‌عنوان بازیگر اصلی اقتصاد در ایران موفق به کنترل بازار می‌شود یا اصناف و بازاریان.

دستور مخبر درست است، قابل اجرا نیست

علیرضا سلطانی، کارشناس اقتصاد سیاسی در واکنش به اظهارات معاون اول رئیس‌جمهور مبنی بر کنترل بازار توسط بازاریان به «هم‌میهن» گفت: «اظهارات مخبر از لحاظ منطق و علم اقتصاد مبنی بر اینکه کنترل و ساماندهی بازار و قیمت‌ها نمی‌تواند توسط دولت انجام شود و اصناف باید در این حوزه نقش‌آفرین باشند، کاملاً درست است. اما ایرادی که به اظهارات او می‌توان گرفت این است که آیا شرایط اقتصادی ایران و نابسامانی‌هایی که ما در ساختار کلان اقتصاد کشور و سیاست‌گذاری‌های این حوزه داریم، این امکان و فرصت را به اصناف می‌دهد تا در یک شرایط باثبات، اقدام به نقش‌آفرینی مؤثر در ساماندهی بازار داشته باشند، یا خیر؟» او ادامه داد: «واقعیت این است که نابسامانی بازار در روزهای اخیر و در آستانه نوروز بیش از آنکه ناشی از تعلل یا ناهماهنگی میان اصناف و بازاریان باشد، ناشی از التهاب بازار ارز و انتظارات روانی و تورمی است که در اقتصاد ایران شکل گرفته است. این وضعیت، نتیجه عملکرد تیم اقتصادی دولت و برآیند سیاست‌گذاری حاکمیتی در عرصه اقتصاد است. به‌طور طبیعی در این شرایط بازاریان نفع‌ها در مواجهه و کنترل شرایط مورد توصیف ما خلق سلاح، بلکه احتمالاً با هدف حفظ توان و قدرت اقتصادی خود ناچار به همراهی با این شرایط التهابی هستند. اظهارات مخبر مبنی بر تلاش و همراهی اصناف و بازاریان در ساماندهی بازار در یک شرایط باثبات و پویای اقتصادی امکان‌پذیر است؛ چنین دستورالعملی در شرایط بی‌ثباتی و التهاب ناشی از شرایط سیاسی و وضعیت کلان اقتصادی کشور نمی‌تواند مورد بررسی قرار بگیرد.»

دولت رئیس‌ی در حل مشکلات اقتصادی ناکام خواهد بود

مرتضی افقه، اقتصاددان و استاد دانشگاه راجع به اظهارنظر معاون اول رئیس‌جمهور مبنی بر کنترل قیمت‌ها توسط اصناف به «هم‌میهن» گفت: «قیمت‌ها توسط اصناف به خودی خود متوقف نمی‌شود. همان‌طور که مشخص بود آقای مخبر تسلطی بر روابط و قوانین اقتصادی و نقش دولت در حکمرانی اقتصادی ندارد که چنین اظهارنظری را مطرح کرده است. به‌خصوص اینکه او از سوی دولتی صحبت می‌کند که گفته بود اگر بیایم بدون اینکه سفره مردم را به تحریم‌ها ربط بدهیم، مشکلات را حل می‌کنم. گوی و میدان در اختیار

اختیار تام به عبدالملکی در مناطق آزاد

اصولگرایان تهران قرار گرفت و به مجلس یازدهم راه نیافت. بعد از روی کار آمدن دولت سیزدهم با سهم‌خواهی پایداری‌ها سهم او وزارت کار شد اما در اداره این وزارتخانه موفق عمل نکرد و پیش از اینکه او را استیضاح کنند، استعفا داد. او ۱۵ آبان ماه ۱۴۰۱ با حکم وزیر امور اقتصادی و دارایی، به‌عنوان دبیر شورایی مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی منصوب شد و حال به او اختیارات کامل داده شده است.

نظارت بر سازمان‌های مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی و ایجاد هماهنگی و هم‌افزایی بین آنها، با سیاست‌های کلان اقتصادی دولت، هماهنگی و هم‌افزایی جهت تقویت عملکرد مناطق آزاد تجاری - صنعتی در سطح داخلی و بین‌المللی با تاکید بر سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی مقام معظم رهبری، پیشنهاد نصب و عزل اعضای هیئت‌مدیره و مدیران عامل سازمان‌های مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی به وزیر امور اقتصادی و دارایی جهت ارائه به رئیس‌جمهور از وظایف جدید او محسوب می‌شود.

روز گذشته خبر ابلاغ مصوبه هیئت‌وزیران توسط معاون اول رئیس‌جمهور مبنی بر اینکه حجت‌ال‌عبدالملکی، دبیر شورایی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی به‌عنوان نماینده ویژه رئیس‌جمهور در امور اجرایی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی انتخاب شده است، انتشار یافت. با این حکم تصمیمات او در حکم تصمیمات رئیس‌جمهور و هیئت‌وزیران بوده و لازم الاجراست. ۲۴ مردادماه ۱۴۰۱ حجت‌ال‌عبدالملکی، وزیر کار، تعاون و رفاه اجتماعی وقت در نامه‌ای به رئیس‌جمهور استعفای خود را از تصدی این وزارتخانه اعلام کرد. او متن نامه را در فضای توئیتر منتشر کرد. آمدن و رفتن او از وزارتخانه کار با حواشی زیادی همراه بود. عبدالملکی، دکترین اقتصادی دارد و از فارغ‌التحصیلان دانشگاه امام صادق محسوب می‌شود و در همان گرایش تحصیلی تحصیل کرده است که علی‌باقری‌کنی، چهره نزدیک به سعید جلیلی، در آن تحصیل کرده است. او عضو شورای مرکزی جبهه مردمی نیروهای انقلاب اسلامی بوده و به اعضای جبهه پایداری نزدیک است. نزدیکی به جبهه پایداری بود که او در لیست

آمریکا خواستار رقیق‌سازی اورانیوم ۶۰ درصد ایران شد

ندارد. ایران هم اعلام کرده این اقدامات برگشت‌پذیر است. تهران می‌گوید این اقدامات منطبق بر برجام و در پی خروج آمریکا از توافق و بی‌عملی اروپایی‌ها برای بر خورد ایران از مزیت‌های هسته‌ای بوده است. به گزارش ایسنا، نماینده آمریکا در ادامه گفت: «امروز هیچ کشوری غنی‌سازی اورانیوم را تا ۶۰ درصد برای هدفی که ایران ادعا می‌کند، انجام نمی‌دهد و اقدامات ایران برخلاف رفتار تمام کشورهای آن‌پی‌تی است». آمریکا همچنین از اقدام ایران در لغو مجوز بازرسان آژانس انتقاد کرد. پیشتر «محمد اسلامی» رئیس سازمان انرژی اتمی در این باره گفته بود: «ما عملکرد بازرسان را زیر نظر داریم و حق داریم آن‌ها را قبول یا رد کنیم. تصمیم‌پذیرفتن برخی از آن‌ها به معنای همکاری نکردن ایران نیست. ما با آژانس همکاری می‌کنیم و این همکاری روزانه ادامه دارد، اما برخی از بازرسان به علت عملکردشان رد شدند، این عادی و متداول است.»

گروه خبر: نماینده آمریکا در جلسه روز چهارشنبه شورای حکام آژانس بین‌المللی اتمی خواستار رقیق‌سازی اورانیوم تا ۶۰ درصد ایران شد و اقدامات هسته‌ای اخیر ایران را محکوم کرد. آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اخیراً گزارش داده که ایران در طول سه ماه گذشته ذخیره اورانیوم ۶۰ درصدی خود را کاهش داده اما به صورت کلی، ذخیره اورانیوم ایران افزایش یافته است. در بیانیه آمریکا که در جلسه شورای حکام قرائت شد، آمده است: «ایران باید تمام ذخیره ۶۰ درصدی و نه بخشی از آن را کاهش دهد و تولید اورانیوم تا ۶۰ درصدی خود را کاملاً متوقف کند». رویترز نوشته هنوز مشخص نیست که چرا ایران ذخایر اورانیوم ۶۰ درصدی خود را کاهش داده است. ایران بارها اتهامات مقام‌های غربی مبنی بر قصد ساخت سلاح هسته‌ای را رد کرده است. مقام‌های غربی مدعی هستند «توجه غیرنظامی معتبر» برای غنی‌سازی با غنی‌بالا توسط ایران وجود بود. کم‌تلفی است اگر تلاش‌های جدی هلال احمر را نادیده بگیریم.»